

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXII. Ratio multiplex cur eadem propositiones ab indulgentioribus
Recentioribus Bejanismi vel Jansenismi (licèt immeritò & calumniosè)
insimulentur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

CAPUT XXII.

Ratio multiplex cur eadem propositiones ab indulgentioribus Recentioribus Bajanis vel Jansenis (licet immerito & calumniose) insimulentur?

- 184 **R**atio prima ex dictis Prolegom. 2. c. 9. est adhaesio nimia ad proprias opiniones, vel sodalitati sui, quâ fit, ut, etiam in rebus inter Catholicos adhuc controversis, nec adhuc ab Ecclesia determinatis, nihil verum, nihil orthodoxum existiment, nisi quod ipsi scribunt & docent, vel à magistris suis acceperunt.
- 185 Secunda ratio, est neglectus SS. Patrum, ut vidimus capite præcedenti. Venerandæ quippe antiquitatis neglectus facit, ut plerique damnent, quod ob animi præoccupationem non satis intelligunt, atque, ut alibi dixi, idèd caligare putant oculos aliorum, quia caligant oculi ipsorum; idèd alios errare putant, quia ipsimet errant; idèd alios novitatem objiciunt, quia ipsimet novitatem; idèd alios Rigoristas appellant, quia doctrina ipsorum laxa est, prout Eminentiſſimus Aguius sapienter observavit.
- 186 Tertia ratio est, ut hoc artificio imperitis, atque in doctrina Patrum minimè versatis, propositiones illas invidias reddant.
- 187 Quarta, ut earumdem propositionum assertores odiosos reddendo, suas ipsi opiniones liberius possint (depressâ eorum auctoritate) diffundere, nec cogantur argumentis ipsorum respondere, quibus se vident difficulter posse satisfacere.
- 188 Quinta, ut à se amoliantur laxatæ disciplinæ notam, ad seque populi trahant plausum: quia nimirum exaltari se putant, alios deprimendo. Sed eos redarguit Hieronymus epist. ad Demetriad. dicens: quòd *vilium hominum est, & suam laudem quærentium, alios viles facere, quia alterius vituperatione laudari se putant: & quia suo merito placeat non possunt, placere volunt comparatione peiorum.* Idèd non debet, ob liberiores hujusmodi maledicentias, præjudicatarum amor opinionum invalescere contra doctrinam Sanctorum. Nec debent, qui zelum Dei & veritatis habent, ab incepto desistere, dum pungi se vident stimulis contumeliæ. Neque enim SS. Patres abjecerunt veritatis patrocinium, propter similes maledicentias hæreticorum; quorum proprium semper fuit, Doctores orthodoxos velut hæreticos traducere, quo liberius possent errores suos disseminare. Nec novum est, doctrinam catholicam ab inimicis hæresim vocari, cum vel ipsum Apostolum Judæi apud Felicem Præsidentem accularint tamquam *authorem seditionis sectæ Nazæeorum*, quam & hæresim appellabant. Idque idèd, quia mortuorum resurrectionem, justorumque & iniquorum finale judicium prædicabat, ut videre est Act. 24. Sed ab ea prædicatione non idèd destitit; uti

nec Augustinus a sua de Prædestinatione & Gratiâ doctrinâ, propter hæreseos notam ipsi à Semipelagianis inultam. Nec ignotum est, laxiorum, nuperque ab Alexandro VII. & Innocentio XI. proscriptarum opinionum patronos, simili artificio conatos fucum lectoribus & auditoribus suis facere, quo meliora sapientium, laxiorique ipsorum Ethicæ resistantium, tametsi integerrimorum, odiosam redderent doctrinam, & à se amolirentur laxatæ disciplinæ notam. Legatur Caramuel in Apologemate contra Illustriss. Fagnanum, ubi integerrimo sapientissimoque huic viro sæpius objicit Jansenismum, pro eo quòd ad caput *ne imitari* de Constitut. liberiolem confutavit Probabilissimum. Legatur & Casuistarum Apologia, cujus Author laxitatum suarum oppugnantibus passim inurit Jansenismi notam. Sed infelici successu, qui paruit ex laxitatum ab ipsis assertarum Apostolicâ damnatione, decretisque Alexandri VII. quibus & Casuistarum Apologiam, & Caramuelis Apologema confixit. Legatur denique Memoriale Catholico Regi anno 1698. præsentatum, à Generali Inquisitione Hispanica, deinde à Romana proscriptum, quòd eo primarii viri injuriosè traducerentur ut Jansenistæ. Idèd noviores Casuistas, in improperando Bajanismo & Jansenismo nimis faciles, irridens Cardinalis Aguius in Præfat. to. 1. Concil. Hispan. n. 37. post allatam sententiam quamdam Bellarmini; *Exeat* (inquit) *nunc aliquis Recentiorum quorundam, & propterea Bellarminum Jansenismi aut Bajanismi arguat. Hanc enim notam, ex eodem doctrinæ morum severioris capite, inure et ausi sunt nonnulli plurimis alius Catholicissimis Episcopis, Prælati, Doctoribus & Scripioribus, licet nullo fermento hæreseos, vel doctrinæ erroneæ aspersis, & palam rejicientibus illas quinque famulas Theſes, ab Innocentio X. & Alexandro VII. fulguratas, atque in us Illustrissimo Fagnano, quo neminem in sacris Canonibus doctorem, aut celebriorem aetas nostra vidit. Sed calumnia hujusmodi, dum linguariorum oribus quorundam injecto coerceri nequit, contemptu aut risu exhibenda erit, juxta illud veteris adversus convitia injuriosa: spreta exoleſcunt.*

Immeritò ergo, & imperitè, calumniosèque 189 de Bajanismo vel Jansenismo notantur propositiones, quæ Augustinum vel Aquinatem, aliove probatos Ecclesiæ Patres habent fidejussores, quasque proinde certissimum est (ex dictis c. 19.) nihil habere in Bajo vel Jansenio damnatum, sed probatam ab Ecclesia doctrinam: sive eandem Bajus quoque vel Jansenius asseruerit, sive non. Cum sola illa doctrina notari possit ut Bajana vel Janseniana, quæ est in Bajo vel Jansenio damnata. Nec omne quod Bajus vel Jansenius asseruit, Bajanum sit vel Jansenianum; sed illud solùm, quod in ipsis est damnatum: sicut non omne quod Pelagius, Lutherus, Calvinus dixit, Pelagianum est, Lutheranum, Calvinianum; cum certissimum sit nullius hæretici, imò ne Diaboli quidem,

dicta omnia esse falsa, sed hæreticum quemque, sicut & Diabolum, falsis vera permiscere. Propter quod Augustinus l. 2. de nuptiis & concupisc. c. 3. ait: *liberum in hominibus esse arbitrium, & Deum esse nascentium conditionem, utriusque dicimus: non hinc estis Cælestiani & Pelagiani.* Et S. Thomas 1. 2. q. 109. a. 1. ad 1. *Omne verum, à quocumque dicatur, est à Spiritu Sancto.* Idem etiam doctissimus piissimusque Contenson to. 3. dissert. 6. c. 1. sapienter monet: „ iniquum esse, & planè tyrannicum, velle aliquem Authorem, ob aliquot propositiones damnatarum, in aliis omnibus reprobare, damnatarumque propositionum reos asserere, qui, in aliis illæis intactisque propositionibus, cum ipso consentiunt. Certè si juxta Patres licet veritates in libris Gentilium, velut in stercore gemmas lucentes, tanquam ab injustis possessoribus extorquere... Si, teste Augustino l. 3. qq. Evangel. c. 4. *nulla falsa doctrina est, que non aliqua vera immisceat.* Si ipsis hæreticis d: suo schismate gloriantibus, applicat idem Pater illud Davidicum: *quoniam in multis erant mecum.* Cur non licebit cum Authore, aliàs Catholico, gravi & erudito, tamen per incogitantiam in nonnullis sine pertinacia lapsis, & Sedis Apostolicæ devotissimo, quidquam habere communitatis? cum non ex hominibus fides, sed ex fide homines judicandi sint. Aliàs suspecta foret fides Trinitatis, quia eam Calvinus tuteatur; suspecta realis Christi in Eucharistia præsentia, quia illam Lutherus non est inficiatus.

190 A similibus proinde improperiis, tanquam à veritate, justitia, charitate, Theologica gravitate, modestiaque alienis, sicut & à notandis propositionibus adhuc inter Catholicos hinc inde controversis, sapiens abstinebit juxta Pontificium in virtute S. Obedientiæ præceptum Prolegom. 2. n. 83. relatum, Apostolicasque comminationes ibidem n. 81. productas, maxime cum inimicus sit humani generis, qui, hoc pacto, in Ecclesia Catholica inter filios ipsius seminando zizania, dissolvit charitatis vinculum, suscitatur inter fratres scandalum, animarum impedit profectum: dum quicumque zelum habent Christianæ Ethicæ ad Evangelicas regulas, sanctorumque Patrum doctrinam revocanda, tamen integerrimi, tamen religiosissimi, tamen sapientissimi, tamen à Janensismo alienissimi, traducuntur ut Janensiani, usque aded ut Terillus Anglo-Leodiensis è Societ. Scriptor, Authores omnes negantes licitum usum opinionis minus probabilis, & minus tuta pro libertate, in concursu probabilioris tutiorisque pro lege,

tamen ceruissimè alienos à Janensismo (ut Eminentissimos Cardinales Bona & Aguirium, Fagnanum, Godæum, Mercorum, Gonetum, &c.) traducat ut Janensistas, dum in Præfat. ad suum tractatum bipartitum, de regula morum, ait, sententiam ipsorum, „ *aliam matrem non agnoscere, quàm hæresim Janensianam.* „

Sed & Authore eodem humani generis hoste, tanta facilitate hodie serpit liberior illa maledicentia criminatioque Janensismi, ut notam suspensionemque illius non effugiant sanctissimi viri, quorum & fides sincera, & charitas non ficta, & morum probitas est perspecta. Quod licet jam satis apparuerit in Illustrissimo D. Fagnano (de quo supra) testem tamen ulteriorem produco virum omni exceptione majorem, Dominicum Fernandes Navarrete, Professorem primarium Universitatis S. Thomæ Manilæ, necnon Missionarium Apostolicum magni Regni Sinarum, Provinciaeque S. Rosarii, Ordinis Prædicatorum in aula Madritensi Procuratorem Generalem, ac postea Archiepiscopum S. Dominici, in Opere suo Historico-Politico, Ethico, atque Religioso, Monarchiæ Sinenfis, tr. 2. c. 13. n. 6. ubi sic habet: „ In regno Siam (non dubito quin pro hisce regionibus etiam plurimæ harum rerum probationes suppetant... quia S. Spiritus est sententia, illum persecutionum, laborumque molestias subiturum, qui veraciter se Dei mancipaverit obsequio) sunt aliqui Episcopi Missionarii, cum quibusdam sodalibus Sacerdotibus secularibus, cognitæ virtutis, atque rari exempli quoad paupertatem, humilitatem, atque alias materias ædificationis, in officio prædicandi Evangelii inculpabiles, &c.

Nihilominus, propter ipsorum, aliorumque bonum, dedit Deus ipsis æmulos (stimulum satanæ) qui ipsos ita colaphizent, ut non relinquunt pacem, vel uni ex ossibus eorum. Buccinant, buccis concrepantibus, ficitæ virtutis esse homines (ut ipsi soli ad se populum, populique applausum attrahant) eo quod sint Janensistæ, & multa alia similia. Cum super hoc punctum agerem cum Eminentissimo Cardinale Bona (lux perpetua luceat ei) nesciebat ubi pedem figeret, oculoque ad sidera tollens, manibus compositis, dicebat: Esse pauperes, orationes habere, exhortari fideles ut habeant, exemplariter vivere, atque prædicare Evangelico modo, hoc cine est agere Janensistas? O! si omnes, quot sumus homines, essemus tali modo Janensistæ! tunc omninò sanè mundus longè differret ab illo quem modò videmus.